

TEHNIŠKA MATEMATIKA

VAJE 13

Vsebina: uporaba dvojnega integrala

POLARNE KOORDINATE

$$x = r \cos \varphi \quad y = r \sin \varphi$$

$$J = \frac{\partial(x,y)}{\partial(r,\varphi)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial x}{\partial r} & \frac{\partial x}{\partial \varphi} \\ \frac{\partial y}{\partial r} & \frac{\partial y}{\partial \varphi} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \cos \varphi & -r \sin \varphi \\ \sin \varphi & r \cos \varphi \end{vmatrix} = r \cos^2 \varphi + r \sin^2 \varphi = r$$

D območje integracije v kartezičnih koordinatah
 D' območje integracije v polarnih koordinatah

$$\iint_D f(x, y) \, dx dy = \iint_{D'} f(r \cos \varphi, r \sin \varphi) J \, dr d\varphi$$

- Določite meje integracije in izračunajte integral, ki določa ploščino lika, omejenega s krivuljama $y = x^2$ in $y = x + 2$
- Izračunajte prostornino telesa, ki ga tvori ploskev s predpisom $f(x, y) = 4x^2 + 9y^2$ nad pravokotnim območjem, omejenim s točkami $(0, 0)$, $(3, 0)$, $(3, 2)$ in $(0, 2)$.
- Izračunajte prostornino telesa, omejenega s ploskvijo $x + y + z = 1$, kjer velja $x, y, z \geq 0$.
- Izračunajte prostornino telesa, ki leži nad območjem, omejenim z $y = \frac{2}{3}x$ in $y = 2\sqrt{x}$ in pod ploskvijo, določeno z grafom funkcije $f(x, y) = 2yx^2 + 9y^3$.
- Izračunajte prostornino telesa, omejenega s ploskvijo $f(x, y) = x - y + 4$ nad območjem D , ki ga določa krožnica z enačbo $x^2 + y^2 \leq 1$.
- Izračunajte prostornino telesa, omejenega s ploskvijo $f(x, y) = \frac{1}{(1+x^2+y^2)^2}$ na območju $D = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 16\}$.
- Izračunajte prostornino dela valja, omejenega s ploskvijo $z = xy$ nad območjem D , ki ga določa polkrog $x^2 + y^2 \leq 2x$.
- Izračunajte prostornino telesa, omejenega s ploskvijo $f(x, y) = x^2$ nad območjem D , ki ga določa krožnica s središčem v točki $S(2, 0)$ in polmerom 2. Upoštevajte, da velja

$$\int \cos^6 x \, dx = \frac{1}{6} \cos^5 x \sin x + \frac{5}{16} x + \frac{5}{24} \sin 2x + \frac{5}{192} \sin 4x + C.$$